

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 5640/24.09.2025

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă privind modificarea
și completarea Legii nr.254/2013 privind executarea pedepselor
și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare
în cursul procesului penal (b366/02.09.2025)**

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative privind modificarea și completarea Legii nr.254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (b366/02.09.2025)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 24.09.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- condiționarea liberării condiționate exclusiv de achitarea integrală a prejudiciului ridică probleme serioase de aplicabilitate și echitate, întrucât multe prejudicii nu pot fi recuperate rapid din motive obiective, precum bunuri indisponibile, proceduri de executare de durată, insolvabilitate parțială, situații în care

condamnatul, deși de bună-credință, ar fi lipsit de șansa legală a liberării condiționate;

- totodată, propunerea legislativă nu analizează impactul asupra gradului de ocupare a penitenciarelor și nici costurile suplimentare pe care le-ar genera menținerea în detenție a unui număr mai mare de persoane;
- în lipsa unor mecanisme alternative, precum eşalonarea plății sau implicarea unor instrumente de executare silită, inițiativa are un caracter rigid, care reduce șansele reale de reabilitare și reinserție socială;
- art. 23 alin. (12) din Constituție prevede că „*nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii.*” Pedeapsa este privativă de libertate și se execută în raport cu fapta și persoana condamnatului, nu în funcție de situația patrimonială. Condiționarea liberării de capacitatea financiară transformă executarea pedepsei într-o sancțiune patrimonială suplimentară, contrară principiului individualizării. Mai mult, aceasta contravine art. 16 alin. (1) din legea fundamentală (egalitatea în fața legii) și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (interzicerea discriminării);
- în practică, s-ar ajunge la o dublă pedepsire a celor cu resurse financiare reduse, sancțiunile penale și modul de executare a pedepselor privative de libertate fiind aplicate cu scopul de a îndrepta conduita unei persoane și nu țin cont de capacitatea financiară a acestora de a acoperi prejudiciul patrimonial creat;
- liberarea condiționată este un instrument de reintegrare socială, nu un mecanism de recuperare a prejudiciilor, statul neputând folosi detenția ca instrument de garantare a plăților. Aceasta ar echivala cu o formă de încarcerare pentru datorii, interzisă în Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Protocol 4, art. 1 („*nimeni nu poate fi privat de libertate pentru simplul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală*”).

Președinte,
Sterică FUDULEA